

รายงานสรุปการรับคณะผู้บริหารกฟผ.และทีมปฏิบัติการดำเนินงานพัฒนาชุมชนรุ่นที่ 1
โครงการพัฒนาออยตุง(พื้นที่ทรงงาน)อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ระหว่างวันที่ 6 – 8 กันยายน 2561

1. ข้อมูลคณะ

ที่มาและความสำคัญ	หนังสือขอเข้าศึกษาดูงานเรียนประธานสายบริหารงานพัฒนา ลงวันที่ 28 สิงหาคม 2561 ขอเข้าศึกษาดูงานโครงการพัฒนาออยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ นำคณะโดยอดีตผู้ว่ากฟผ. นายกรศิษฐ์ ภัคโชตานนท์
วัตถุประสงค์	ศึกษาดูงาน “ออยตุงโมเดล” เพื่อนำแนวทางหลักการพัฒนาไปปรับใช้ในการทำงานของกฟผ. และสิรินธรโมเดลเพื่อให้เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง
ระดับ	ระดับ 3
องค์ประกอบ	- อดีตผู้ว่ากฟผ. นายกรศิษฐ์ ภัคโชตานนท์ นำคณะผู้บริหารกฟผ. และทีมปฏิบัติการดำเนินงานพัฒนาชุมชนรุ่นที่ 1 - ผู้ประสานงาน นางสาวกุลธิดา ศักดิ์ชัยประดิษฐ์
เจ้าหน้าที่รับคณะ	- ผู้บรรยาย วราภรณ์ ธนะสุริยะเกียรติ - ผู้ประสานงานของมูลนิธิฯ วิภาวดี พิมลรัตนกุล
แหล่งสนับสนุนงบประมาณ	- คณะชำระค่าใช้จ่ายเอง
หมายเหตุ	

2. กำหนดการคณะ

กำหนดการ

ศึกษาดูงานการพัฒนาตอยตุงโมเดลสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

คณะผู้บริหาร กฟผ.และทีมปฏิบัติการดำเนินงานพัฒนาชุมชน รุ่นที่ 1

วันที่ 6 - 8 กันยายน 2561

วันพฤหัสบดี 6 กันยายน 2561

เวลา 07:00 - 09:00 น.	คณะเดินทางถึงสนามบินแม่ฟ้าหลวงเชียงราย โดยสายการบิน Air Asia ไฟท์บินที่ FD 3203 เวลา 07.20 – 08.40 น.
เวลา 09:00 - 10:30 น.	เดินทางออกจากสนามบินแม่ฟ้าหลวงเชียงรายไปยังห้องประชุม VIP โครงการพัฒนาตอยตุงฯ
เวลา 10:30 - 11:00 น.	รับประทานอาหารว่าง ณ ห้องประชุม VIP
เวลา 11:00 - 12:00 น.	ฟังบรรยายสรุปเกี่ยวกับการพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง และโครงการขยายผลของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงในพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ
เวลา 12:00 - 13:00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน ณ ครีวดำหนัก
เวลา 13:00 - 14:30 น.	ชมศูนย์ข้อมูลโครงการพัฒนาตอยตุง " การพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ ต้องเริ่มจาก "ข้อมูลจริง" และ "การพัฒนาต้องวัดผล ได้" โดยการวัดผลอย่างต่อเนื่อง" และพูดคุยกับผู้อาวุโสของตอยตุง
เวลา 14:30 - 14:40 น.	ออกเดินทางไปยังบริษัทนุติ ไซท์ 1
เวลา 14:40 - 16:00 น.	ชมแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย กาแฟอาราบิก้าตอยตุง และโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมีย (รับประทานอาหารว่าง โรงงานแมคคา) ""บริษัทนุติ จำกัด ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2532 เป็นความร่วมมือกันเป็นของภาคเอกชน ดำเนินการปลูกป่าเศรษฐกิจในพื้นที่โครงการพัฒนาตอยตุง

กำหนดการการศึกษาดูงาน คณะผู้ว่าฯกฟผ.และผู้บริหารระดับสูง ระหว่างวันที่ 6 – 8 กันยายน 2561
ส่วนมหาวิทยาลัยที่มีชีวิต ศูนย์พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้

สูง โดยเลือกพืชที่ผลิตมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง สามารถนำไปแปรรูป และเพิ่มมูลค่าได้อย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างรายได้ให้คนดูแลในระยะยาว เป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้คนกับป่าอยู่ด้วยกันอย่างพึ่งพา พืชเศรษฐกิจที่โครงการพัฒนาโดยตุงฯ เลือกลำส่งเสริมคือ กาแฟพันธุ์อาราบิก้า และแมคคาเดเมีย ปัจจุบันกลายเป็นต้นแบบของการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม”

เวลา 16:00 - 16:30 น.	ออกเดินทางไปยังสวนรุกขชาติดอยช้างมูบ
เวลา 16:30 - 17:30 น.	เยี่ยมชมสวนรุกขชาติดอยช้างมูบ
เวลา 17:30 - 18:00 น.	ออกเดินทางไปยังดอยตุงลอดจ์
เวลา 18:00 - 19:00 น.	รับประทานอาหารเย็น ณ ครีวตำหนัก
เวลา 19:00 - 20:00 น.	กิจกรรมสรุปบทเรียนประจำวัน คลับ 31

วันศุกร์ 7 กันยายน 2561

เวลา 07:00 - 08:30 น.	รับประทานอาหารเช้า ณ ศาลาสีลาวดี
เวลา 08:30 - 09:30 น.	พูดคุยแลกเปลี่ยนกับทีมพัฒนาเด็กและเยาวชน “การพัฒนาหลักสูตรนอกห้องเรียนเพื่อเสริมสร้าง “พลเมืองดี” ให้เติบโต เป็นผู้ใหญ่ที่พึ่งพาตนเองได้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ และทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวม และด้านการให้ทุนการศึกษา”
เวลา 09:30 - 10:00 น.	ออกเดินทางไปยังศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ (52ไร่)
เวลา 10:00 - 12:00 น.	ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ โรงงานควักกาแฟ (รับประทานอาหารว่างที่โรงควักกาแฟ) โรงงานเซรามิก โรงงานกระดาษสา โรงงานทอผ้า “ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ พัฒนาจากโรงฝึกอาชีพหัตถกรรมและ อุตสาหกรรมที่ตั้งขึ้นเพื่อสร้างงานสร้างรายได้สำหรับทุกคนไม่ว่าหญิง หรือชาย มีการศึกษาหรืออ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ คนสูงอายุแต่ยังทำงาน

กำหนดการการศึกษาดูงาน คณะผู้ว่าฯ และผู้บริหารระดับสูง ระหว่างวันที่ 6 – 8 กันยายน 2561
ส่วนมหาวิทยาลัยที่มีชีวิต ศูนย์พัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้

3. รายชื่อคณะ

รายชื่อคณะผู้บริหารและทีมปฏิบัติการดำเนินงานพัฒนาชุมชน กฟผ. ศึกษาดูงานการพัฒนาออยดงโมเดล สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ระหว่างวันที่ 6 - 8 กันยายน 2561 จังหวัดเชียงราย				
ลำดับ	ชื่อ - สกุล		ตำแหน่ง	สังกัด
1	นายกรศิษฐ์	ภักโขตานนท์	อดีตผู้ว่าการ กฟผ.	เกษียณ
2	นางรัชดา	ทองอยู่	ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการสังคม	สนก. กฟผ.
3	นายศานิต	นิยมาคม	ผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กร	สนก. กฟผ.
4	นายสมเกียรติ	พนัสชัย	ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการภาคเหนือ	จ.พิษณุโลก
5	นายรังสี	อัชนานนท์	ผู้เชี่ยวชาญระดับ 12	สนก. กฟผ.
6	นางอรุณี	รุจิวนารมย์	ผู้เชี่ยวชาญระดับ 12	สนก. กฟผ.
7	นายวิมลไชย	มงคล	วิศวกรระดับ 11	โรงไฟฟ้ากระบี่
8	นางนภมณ	ยุทธภักดิ์บริหาร	วิทยากรระดับ 9	สนก. กฟผ.
9	นายอาทิตย์	พรคุณา	วิศวกรระดับ 10	เขื่อนสิรินธร จ.อุบลฯ
10	นายสมประสงค์	วัดเวียงคำ	ช่างปฏิบัติการระดับ 7	เขื่อนสิรินธร จ.อุบลฯ
11	นายกิตติกร	เฉลิมศิลป์	ช่างปฏิบัติการระดับ 7	เขื่อนสิรินธร จ.อุบลฯ
12	นายอัศรพล	โพธิ์ศรี	วิศวกรระดับ 6	เขื่อนสิรินธร จ.อุบลฯ
13	นายนพพล	แนนเคน	พนักงานวิชาชีพระดับ 5	เขื่อนสิรินธร จ.อุบลฯ
14	นายศักดิ์สิทธิ์	ประทุมมา	พนักงานวิชาชีพระดับ 5	เขื่อนสิรินธร จ.อุบลฯ
15	นายกรสกล	กิตติอำพล	วิทยากรระดับ 8	สนก. กฟผ.
16	นายวิเชียร	ฟองคำ	หัวหน้าแผนกฯ	สนก. กฟผ.
17	นายระพีพันธ์	เวียงศิลา	วิทยากรระดับ 5	สนก. กฟผ.
18	นายณณ	สรังครัตน์	วิทยากรระดับ 5	สนก. กฟผ.
19	น.ส.กุลธิดา	ศักดิ์ชัยประดิษฐ์	วิทยากรระดับ 5	สนก. กฟผ.
20	นางสณัฐภา	ศิริสืบ	วิทยากรระดับ 9	สนก. กฟผ.

4. สรุปเนื้อหาการเรียนรู้ของคณะ

วันพฤหัสบดีที่ 6 กันยายน 2561

คณะรับฟังการบรรยายสรุปภาพรวมโครงการพัฒนาโดยดอยตุงฯ การพัฒนาตามตำราแม่ฟ้าหลวง และโครงการขยายผลของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดย วราภรณ์ ธนะสุริยะเกียรติ

ประเด็นคำถาม – คำตอบ

1. แนวทางของโครงการสร้างป่าสร้างรายได้ของสมเด็จพระเทพฯ และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ มีความเชื่อมโยง หรือสอดคล้องกันอย่างไร

ตอบ: โดยส่วนตัวแล้วไม่ได้ทราบรายละเอียด โครงการสร้างป่าสร้างรายได้มากนัก แต่คิดว่าเป็นแนวทางการพัฒนาพื้นฐานเดียวกัน เพราะสมเด็จพระเทพฯ ท่านก็เป็นองค์ประธานกิตติมศักดิ์ของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ เหมือนกัน คิดว่าหลักการของทุกพระองค์มีจุดประสงค์อยากให้คนอยู่กับป่าได้ การนำไปใช้ก็ต้องขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่นั้นๆ

2. ภาพเปรียบเทียบของอดีตดอยตุงกับนาน ปัจจุบันดอยตุงมีการวิเคราะห์เชิงลึกอย่างไร อะไรคือจุดด้อย ข้อจำกัดของนาน อะไรคือปัญหาประเด็นหลักที่ยังทำให้ป่ายังไม่ฟื้นฟู

ตอบ: พื้นที่นานที่ทางมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ดำเนินการอยู่เป็นพื้นที่ค่อนข้างใหญ่ ประมาณสองแสนกว่าไร่ ซึ่งกว้างกว่าดอยตุงที่มีเก้าหมื่นกว่าไร่ ที่นานสามารถฟื้นฟูได้แต่ต้องใช้เวลา การพัฒนาไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ภายในปี 2 ปี เหมือนการบอกไปชาวบ้านที่นานปลูกข้าวโพดภายในวันนี้ ดอยตุงยังใช้เวลาทำ 30 ปี ในการให้ป่าฟื้นตัว แต่ป่าดอยตุงก็ยังไม่สมบูรณ์ แผนอนาคตก็คือจะศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพ

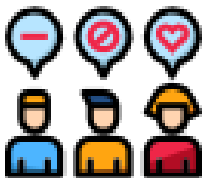
3. กระบวนการบูรณาการเครือข่ายทั้งหมดของทางดอยตุง ได้มีการทำกระบวนการอย่างไรที่จะสามารถเข้ามาทำแล้วให้ประสบความสำเร็จ เพราะที่กระป๋องนี้ทางเราก็ได้มีความพยายามในการบูรณาการกับหลายหน่วยงาน ซึ่งแต่ละหน่วยก็มีหัวโขนของตัวเอง และอยากทำให้เป็นผลงานของตัวเอง ไม่สามารถหล่อหลอมเป็นอันหนึ่งเดียวกันได้

ตอบ: เราทำงานร่วมกับหน่วยงานเยอะมาก เช่น ปปส. หน่วยงานป่าไม้ มูลนิธิปิดทองหลังพระฯ เราไม่เคยล้มใครเลย เราพูดถึงพวกเขาทุกคน แต่ละหน่วยงานก็มีความชำนาญ เชี่ยวชาญแต่ละด้านเป็นของตัวเอง กิจกรรมที่เขาจะต้องเป็นผู้นำเราก็ให้เขาเป็นผู้นำได้เต็มที่ เช่น ทางมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ไม่มีผู้เชี่ยวชาญเรื่องดิน เราก็ให้พัฒนาที่ดินเข้ามาดูเรื่องดินให้เราว่าแต่ละที่เป็นอย่างไร เราบูรณาการกับทุกภาคส่วน แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดก่อนที่จะเริ่มทำคือ เราต้องมาวางแผนร่วมกัน ต้องพูดคุยกัน มองเป้าหมายเดียวกัน

อดีตผู้ว่า กฟผ. แลกเปลี่ยนบทบาทการทำงานของกฟผ.

ในขณะนี้ทาง กฟผ. มีแนวคิดที่จะทำสิรินธรโมเดล ถ้าทำสำเร็จโมเดลนี้จะสามารถเป็นตัวอย่างให้กับคนของกฟผ. เอง ท่านพูดว่าเคยได้ไปดูงานที่นาน-ดอยตุงและคิดว่าการทำงานแนวคิดของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ มันคือทางออกทางหนึ่งโดยวิธีคิดไม่ใช่รูปแบบ จึงบอกให้คนกฟผ. ว่าควรมาดูงานที่โครงการพัฒนาฯ ดอยตุง โดยเฉพาะผู้บริหาร กฟผ. มักถูกวิจารณ์ว่า เป็นเศรษฐกิจเงิน แต่ในความจริงแล้วไม่ใช่แบบนั้น แต่เวลาเข้าไปทำโครงการกับชาวบ้านก็เข้าไปทำอย่างเดียว และสุดท้ายก็ไม่มีตลาดรองรับให้ชาวบ้าน ตอนที่กฟผ. เข้าไปเจ้าหน้าที่ทุกคนมีความสุขมากที่ได้ช่วย โดยลืมนึกถึงว่าปลายทางของสินค้าจะไปไหน โชคดีบางอันขายได้ บางอันขายไม่ได้ เราก็เพิกเฉยไป อันที่ทำได้และสำเร็จเราก็เอามาคุย แต่นั่นก็ทำให้รู้สึกไม่สบายใจ จริงๆ แล้วมันไม่มีอะไรแค่ต้องคิดให้รอบให้ครบ คนกฟผ. เองที่จะต้องปรับความคิดการทำงาน แต่เข้าใจว่าบางคนเคยอยู่แบบเดิมๆ มาตลอดอยู่แบบความเคยชินต้องใช้เวลาเขาจะระดับหนึ่ง

ประเด็นคำถาม – คำตอบช่วงพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้อาวุโสของดอยตุง

1. ตอนที่หน่วยงานภาครัฐเข้ามาในช่วงแรก ๆ มีความไว้วางใจหรือเชื่อไหมว่าจะสามารถทำให้ชีวิตชาวบ้านมีชีวิตดีขึ้น

ตอบ: อย่างที่ทุกคนเข้าใจว่าเวลาที่ภาครัฐเข้ามาจะมาแค่ช่วงเวลาสั้นๆ ชาวบ้านไม่ค่อยมีความเชื่อถือสักเท่าไรเพราะมาแล้วก็ไป พอเปลี่ยนผู้นำก็เปลี่ยนนโยบายทำให้ไม่มีความต่อเนื่อง ส่วนใหญ่คนที่เข้ามาเพราะหวังผลประโยชน์นี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ชาวบ้านไม่ไว้วางใจ ถ้าเปรียบเทียบกับดอยตุงในช่วงแรกชาวบ้านก็ไม่เชื่อสักเท่าไร เพราะมีอดีตที่ไม่ดีกับทางภาครัฐหลายครั้ง ซึ่งในอดีต กว่าที่ภาครัฐจะเข้ามาถึงชาวบ้าน จะมีความล่าช้ามากเพราะอยู่ไกล โอกาสต่างๆ ที่จะได้รับจากภาครัฐก็น้อย จึงทำให้ชาวบ้านไม่เชื่อโครงการพัฒนาฯ ในช่วงแรกที่เข้ามา กว่าที่ชาวบ้านจะยอมรับโครงการได้ก็ใช้เวลา 2 – 3 ปี ชาวบ้านเห็นการเปลี่ยนแปลงหลังจากโครงการเข้ามา สาธารณูปโภคพื้นฐานเข้ามา มีการจ้างปลูกป่า ส่งเสริมอาชีพและทำอย่างต่อเนื่อง และเริ่มสร้างพระตำหนัก ยิ่งทำให้ชาวบ้านศรัทธาว่าโครงการพัฒนาฯ ไม่เหมือนภาครัฐ

2. ในอดีตชาวบ้านเริ่มสูบฝิ่นตั้งแต่อายุเท่าไร

ตอบ: อายุประมาณ 20 ขึ้นไปก็เริ่มสูบแล้ว สูบไปเรื่อยๆ จนติด

3. จากที่เคยติดฝิ่นทำอะไรถึงเปลี่ยนวิถี

ตอบ: เข้าร่วมโครงการศูนย์บำบัด 1,000 วันของโครงการพัฒนาฯ มีหมอเข้ามาช่วยบำบัดและมีเจ้าหน้าที่คอยฝึกอาชีพให้ ออกจากศูนย์บำบัดก็สามารถประกอบอาชีพได้เลย

4. ในอดีตก่อนที่จะโครงการจะเข้ามา ชาวบ้านมีรายได้หลักจากการขายฝิ่นอย่างเดียวใช่ไหม

ตอบ: ใช่ ส่วนใหญ่แล้วก็จะมีรายได้จากการขายฝิ่น ก็รู้ว่าผิดกฎหมายแต่ชาวบ้านไม่มีอาชีพอื่น สมัยอดีตชาวบ้านไม่ได้เรียนหนังสือ ไม่มีความรู้ ไม่มีบัตรประชาชน บางหมู่บ้านก็ต้องส่งลูกสาวไปขายตัวในเมือง แต่ทั้งหมดก็เป็นเพราะไม่มีทางเลือก ด้วยความจำเป็นเพื่อความอยู่รอดจึงต้องทำ

5. ตอนที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ เข้ามาคิดใหม่ว่ามันจะดีหรือไม่ดี

ตอบ: ช่วงแรกไม่เคยคิดว่าจะออกมาในรูปแบบนี้ ชาวบ้านไม่มีใครคาดคิดเพราะเวลาภาครัฐเข้ามาแล้วผ่านไปไม่มีความต่อเนื่องเหมือนของโครงการฯ

6. ช่วงโครงการฯ เข้ามา พ่อค้ายาเสพติดหรือกลุ่มติดอาวุธต่าง ๆ ที่อยู่บนดอยตุงมีปฏิกิริยาอย่างไรบ้าง มีการต่อต้านไม่เห็นด้วยหรือไม่

ตอบ: มี แต่เขาก็ไม่ได้แสดงออกอย่างโจ่งแจ้งขนาดนั้นเพราะตอนที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ เข้ามาก็ไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โครงการฯ เข้ามาก็เพื่อพัฒนาคน มาส่งเสริมอาชีพ

7. อดีตตอนขายฝิ่นขายได้มากที่สุดก็บาทต่อครีวเรือน

ตอบ: บางคนได้ 1 – 2 จ้อย มากสุดก็ 10 จ้อย (1 จ้อยเท่ากับ 1.6 กิโลกรัม) ในปัจจุบันปลูกกาแฟได้ รายได้มากกว่า คนในหมู่บ้านอาซาปากกล้วยได้มากถึง 4 – 5 แสนบาทจากการขายกาแฟเป็นรายได้ต่อปี

8. ในปัจจุบันยังมีคนที่ยังอยากปลูกฝิ่นอยู่ไหม

ตอบ: ไม่มี หรือถึงมีก็ไม่สามารถทำบนพื้นที่ดอยตุงได้

9. ในอดีตชาวบ้านย้ายพื้นที่ไปเรื่อย ๆ เผลอแล้วก็ย้ายแบบนี้หรือเปล่า

ตอบ: ใช่ ถ้าเป็นพื้นที่ทำกิน ปลูก 3 ปีก็ต้องย้ายเพราะดินจะไม่ดีแล้ว

10. ตอนที่ปลูกฝิ่นมีเจ้าหน้าที่เข้ามาจับหรือชาวบ้านกลัวบ้างไหม

ตอบ: ไม่ค่อยกลัว เพราะในอดีตตำรวจทหารเข้ามาน้อยเข้ามาไม่ถึง เวลาปลูกฝิ่นก็เข้าไปปลูกในป่าลึก ๆ เวลาเจ้าหน้าที่มาเขาก็จะเอาเม็ดพันทิ้ง พอปีถัดไปไม่มาชาวบ้านก็ปลูกใหม่

11. ปัจจุบันเด็กรุ่นใหม่ได้รับการศึกษาไหม

ตอบ: เรียน ได้รับโอกาสจากโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ถึงแม้ไม่รู้ภาษาไทย เขียน อ่าน ภาษาไทยไม่ได้ ได้ไปทำงานที่โรงงานทอผ้า ลูกๆ ได้รับทุนการศึกษาของสมเด็จพระญาณสังวรและลูกก็ได้กลับมาเป็นคุณครูสอนในโรงเรียนในพื้นที่ รู้สึกขอบคุณซาบซึ้งใจมากๆ

12. ถ้าเกิดวันหนึ่งโครงการพัฒนาดอยตุงฯ บอกว่าชาวบ้านบนดอยตุงสามารถอยู่ได้ด้วยตัวเองแล้ว โครงการฯ ต้องย้ายออกไปแล้วคิดว่าสามารถอยู่ต่อได้ไหม

ตอบ: อยู่ได้ แต่ถ้าเป็นไปไม่ได้ไม่ยากให้โครงการพัฒนาดอยตุงฯ ย้ายออกไปอยากให้อยู่ที่นั่นแบบนี้ตลอดไป

13. ในปัจจุบันชาวบ้านได้มีการปลูกพืชผักไว้กินเอง หรือต้องไปซื้อเขากิน

ตอบ: บางอย่างก็ซื้อบางอย่างก็ปลูกเอง และส่วนใหญ่ก็หาของกินจากในป่าเวลาที่ไปทำไร่ทำสวน เดินไปเจอก็เก็บ ไม่ใช่ตั้งใจเข้าไปเก็บถ้าไปแบบนั้นก็คุ้ม บางอย่างก็คนข้างบนกินคนข้างล่างไม่ทราบก็มีเยอะ ผักในป่าได้จากการปลูกป่า

พืชมยุราพุดเสริม

ปัจจุบันผู้ชายผู้หญิงเท่าเทียมกัน ในอดีตผู้หญิงอาข่าจะอยู่ภายใต้การปกครองของผู้ชาย เพราะฉะนั้นผู้หญิงอาข่าจะต้องทำงานหนัก เขาจะเก่งเรื่องการทำการเกษตร เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงทำงานหาเลี้ยงครอบครัวและสามี เพราะผู้ชายก็จะสูบฝิ่นไม่ทำงาน ผู้หญิงอาข่าน่าสงสารมากในอดีตแต่ในปัจจุบันหลังจากโครงการพัฒนาโดยตุงฯ เข้ามาคนรุ่นใหม่ได้รับการศึกษา ซึ่งเป็นไปได้ยากมากที่ผู้หญิงจะขึ้นมาปกครอง แต่ปัจจุบันผู้หญิงสามารถปกครองในครอบครัวตัวเองได้

14. หลังจากโครงการพัฒนาโดยตุงฯ มาแล้วมีส่วนไหนที่เป็นโครงการลงไปชุมชนและเกิดการ พัฒนา

ตอบ: หลังจากโครงการพัฒนาโดยตุงฯ เข้ามาแล้วก็มีหลายสิ่งหลายอย่างเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มีโอกาสจากภาครัฐ ภาคเอกชนมากขึ้น ณ ปัจจุบันคนในชุมชนมีความรู้ความสามารถ สามารถตัดสินใจเองได้ว่าคนในชุมชนมีศักยภาพอะไร และนำเสนอขอโครงการต่างๆ ไป ไม่ต้องรอให้หน่วยงานมาถาม

15. เคยคิดบ้างไหมว่าอยากกลับไปปลูกฝิ่น

ตอบ: ไม่เอาแล้ว ตอนนี้มีบัตรประชาชน มีอาชีพ มีความรู้ มีการศึกษา จะไปไหนก็ได้ ยังไงก็ไม่กลับไปแน่นอนทั้งชีวิตนี้ สอนลูกหลานทุกคนว่าไม่ให้ไปยุ่งเกี่ยว

16. เด็กทุกคนมีโอกาสได้เรียนหนังสือทุกคนไหม แล้วค่าเฉลี่ยจะจบระดับไหนและเด็กที่เรียนจบมี กลับมาทำงานในพื้นที่ไหม

ตอบ: ทุกคนมีโอกาสเรียน 100% ส่วนมากก็จบระดับปริญญาตรีและก็กลับมาทำงานในพื้นที่ก็มีหลายคน บางคนก็ไปทำงานในเมือง ต่างประเทศก็มี

17. ในหมู่บ้านของพืชมยุรามีประชากรทั้งหมดเท่าไร และมีคนที่ไม่มีอาชีพ หรือกลุ่มคนด้อยโอกาส กลุ่มที่ไม่มีพื้นที่เพาะปลูกบ้างไหม

ตอบ: มีประชากรประมาณ 600 – 700 คน ไม่มีครอบครัวไหนที่ด้อยโอกาสหรือไม่มีพื้นที่ทำกิน ส่วนใหญ่คนในหมู่บ้านมีอาชีพ ทำนา ปลูกกาแฟ และปลูกชาด้วย

18. จำเป็นไหมว่าต้องขายกาแฟให้กับโครงการฯ เท่านั้น มีพ่อค้าคนกลางจากข้างนอกมารับซื้อ ผลผลิตไหม

ตอบ: ไม่มีการบังคับว่าจะต้องขายให้โครงการฯ เท่านั้น แต่คนที่เป็สมาชิกของโครงการฯ ก็ต้องขายที่โครงการฯ เท่านั้น (พี่พรเพิ่มเติม: ในส่วนการปลูกกาแฟมีการปลูก 2 แบบ แบบที่เป็นสมาชิกและที่ไม่เป็นสมาชิก คนที่เป็นสมาชิกก็ต้องขายให้กับโครงการฯ เพราะได้รับการส่งเสริมปุ๋ย องค์ความรู้ การพัฒนาต้นแต่ถ้าใครอยากจะขายให้คนข้างนอกก็สามารถมาทำข้อตกลงกันได้ ต้องมีส่วนของการส่ง

แต่ถ้าใครบอกว่าปีนี้จะไม่ขายให้กับโครงการฯ เลย หมายความว่าปีหน้าเราจะไปรับซื้อแล้วต้องมาตกลงกัน ส่วนกาแฟตกรวดชาวบ้านก็สามารถขายให้กับพ่อค้าคนอกได้ เพราะโครงการฯ รับเฉพาะผลผลิตที่ได้คุณภาพ) ส่วนพ่อค้าจากข้างนอกก็มีมารับซื้อบ้าง แต่ชาวบ้านส่วนใหญ่ก็ขายให้กับโครงการฯ

19. อะไรคือแรงบันดาลใจที่อยากจะเข้าร่วมกับโครงการฯ เพราะเวลาที่ทางกฟผ. ลงไปส่งเสริมชาวบ้านไม่ค่อยอยากจะเข้าร่วมถึงแม้จะผลักดันแค่ไหนก็ตาม

ตอบ: อย่างที่ได้กล่าวไปก่อนหน้านี้ว่า เวลาหน่วยงานภาครัฐมาส่งเสริมจะไม่มีความต้องการไม่มีความชัดเจน พอเปรียบเทียบกับโครงการพัฒนาดอยตุงฯ จะมีความชัดเจน ต่อเนื่องและค่อยๆ เห็นผลชัดขึ้นเรื่อยๆ ช่วงแรกๆ ชาวบ้านมีรายได้เห็นเป็นเม็ดเงินเลยจากการรับจ้างปลูกป่านี้ก็เป็นแรงจูงใจที่ทำให้เข้าร่วมกับโครงการฯ เพราะเป็นรายได้ประจำ ต่อเนื่อง ชาวบ้านเกิดการเปรียบเทียบ ระหว่างช่วงที่ปลูกข้าวไร่ ข้าวโพด หรือฝิ่น รายได้จากการปลูกป่าก็ได้มากกว่า เพราะบริบทของพื้นที่ของดอยตุงในอดีตคือติดลบมาก

ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย กาแฟอาราบิก้าดอยตุง และโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมีย

1. เวลาเก็บเมล็ดแยกสายพันธุ์ใหม่

ตอบ: ไม่แยกเพราะเราไม่ได้แยกปลูกแต่ละสายพันธุ์ เราปลูกรวมกันเพราะมันจะช่วยผสมเกสรกันและใช้ผึ้งช่วยผสมเกสรด้วยอีกทาง

2. 1 ต้นให้ผลผลิตเท่าไร

ตอบ: เมล็ดเขียว 50 กิโลกรัม/ต้นปี กิโลละ 28-30 บาท เป็นราคาขายภายในหน่วยงาน

3. 7 ปีให้ผลผลิต คือ ตั้งแต่ลงดินหรือเปล่า

ตอบ: 7 ปี หลังลงดิน ถ้านับตั้งแต่เพาะเมล็ด คือ 9 ปี

4. เก็บแมคคาเดเมียได้ตลอดทั้งปีไหม

ตอบ: โดยปกติเก็บได้ปีละหนึ่งครั้ง แต่ของดอยตุงเป็นผลพลอยได้จากการปลูกบนที่สูงเก็บได้ 2 รอบใน 1 ปี เราเรียกว่าผลผลิตนอกฤดูกาล

5. คุณภาพของเมล็ดที่จัดเก็บนอกฤดูแตกต่างกับผลผลิตในฤดูกาลไหม

ตอบ: คุณภาพไม่แตกต่างกัน

6. ผลผลิตของกาแฟอาราบิก้าต่อไร่ได้เท่าไร

ตอบ: อายุต้น 3 ปีจะได้ต้นละครั้งกิโลกรัมโดยประมาณ อายุต้น 10 ปีขึ้นไป ต้นละ 5 กิโลกรัมครั้งโดยเฉลี่ย แต่ก็ขึ้นอยู่กับดูแลรักษาของเจ้าของไร่ นั้นๆ ดูแลดีก็ได้ผลผลิตมาก ดูแลไม่ค่อยดีก็ได้ผลผลิตน้อย

7. อายุของต้นกาแฟอยู่ได้กี่ปี

ตอบ: อยู่ได้จนกว่าจะตัดทิ้ง แต่อายุการให้ผลผลิตจะอยู่ที่ 30 ปีโดยประมาณ

8. อายุต้นกาแฟมากขึ้นทำให้รสชาติเปลี่ยนไปด้วยไหม

ตอบ: ไม่เปลี่ยน รสชาติของกาแฟขึ้นอยู่กับพื้นที่ที่ปลูก ยิ่งปลูกบนที่สูงรสชาติยิ่งดี

9. ทางโครงการรับซื้อทุกกิโลจากชาวบ้านไหม

ตอบ: รับซื้อทุกกิโลกรัม แต่ต้องมีการคัดคุณภาพตามที่ได้มีการตกลงไว้แล้ว

10. ใน 1 ปีเก็บกาแฟกี่ครั้ง

ตอบ: เก็บปีละ 1 ครั้ง ระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวตั้งแต่เดือนตุลาคมจนถึงต้นเดือนมีนาคม

11. ตลาดของกาแฟมีเฉพาะโครงการฯ รับซื้อหรือมีที่อื่นรับซื้อด้วย

ตอบ: ในปัจจุบันความสนใจของชาวบ้านก็คือส่งขายให้กับโครงการฯ และในตอนนี้ก็มีหลายหมู่บ้านสามารถทำแบรนด์กาแฟเองได้แล้วแบบครบวงจร

12. ปลูกกาแฟครั้งเดียวสามารถเก็บเกี่ยวได้ตลอดปีใช่ไหม

ตอบ: ปลูกครั้งเดียวเก็บเกี่ยวได้ตลอดแต่ความคุ้มทุนอยู่ที่ 30 ปี

13. การทำสาวให้กับกาแฟอยู่ได้นานเท่าไร และทำได้กี่ครั้ง

ตอบ: การทำสาวทำได้ ไม่เกิน 3 ครั้งก็ต้องตัดทิ้ง ในการทำหนึ่งครั้งสามารถอยู่ได้ 5 ปี

สรุปการเรียนรู้ประจำวันศุกร์ที่ 6 กันยายน 2561

สิ่งที่คุณได้ดูงานวันนี้มีอะไรบ้างที่เป็นการเรียนรู้ใหม่ (Learn) และเป็นการเรียนรู้จากสิ่งที่เคยรู้อยู่แล้ว แต่มีมุมมองใหม่ ๆ (Relearn)

Learn

- การยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา
- การสร้างความเป็นเจ้าของให้ชาวบ้าน
- การบูรณาการทำงานร่วมกับหลายหน่วยงานเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ
- งานพัฒนาต้องเข้าถึงปัญหา ต้องอดทน ทุ่มเท เสียสละ และต้องใช้เวลา
- กระบวนการมีส่วนร่วม
- อะไรที่ทำให้ชาวบ้านเสี่ยงจะต้องไม่ทำ
- การทำงานให้สำเร็จ ไม่ใช่ทำงานให้เสร็จ
- การสร้างอสม. เพื่อเป็นตัวเชื่อมระหว่างโครงการฯ กับชุมชน
- การทำผลิตภัณฑ์แบบครบวงจร
- ความใส่ใจต่อสิ่งแวดล้อม (Zero Waste)

- ศาสตร์พระราชาที่สามารถทำได้ทั่วโลก
- รูปแบบการทํารุทกิจเพื่อสังคม (บริษัทนวัตติ จำกัด)
- การสร้างโอกาสและความเสมอภาคให้กับคนบนดอยตุง
- การทำงานอย่างต่อเนื่องและการต่อยอดจากสิ่งที่มีอยู่ให้ได้คุณภาพ
- การจัดการที่ดิน
- การมองปัญหาแบบครอบคลุมทุกมิติ

Relearn

- ถ้าชาวบ้านไม่พร้อม ก็ยังไม่ทำ
- การให้ความสำคัญกับชุมชน เคารพในสิ่งที่เขาเป็นและร่วมมือการพัฒนา
- การทำงานของภาครัฐกับชุมชนไม่มีความต่อเนื่อง ไม่มีความจริงจัง ทำให้ชุมชนไม่ยอมรับ
- คน คือปัจจัยหลักทำให้เกิดแรงขับเคลื่อนและพัฒนา
- การใส่ใจและการควบคุมมาตรฐานทุกขั้นตอนในการผลิตสินค้าแบรนด์ดอยตุง
- กระบวนการเปลี่ยน Mindset
- การจะส่งเสริมอะไรก็ตามต้องเอาตลาดเป็นตัวตั้ง
- การสร้างการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน
- การไม่ให้เปล่า ไม่ใช้ระบบอุปถัมภ์
- การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาได้รู้ความหมายมากขึ้น
- การทำงานร่วมกับชุมชนแบบไม่เร่งรัด ค่อยๆ ทำแบบน้ำซึมจนเกิดความพร้อมใจและเกิด “ความอยาก”
- Agroforestry
- ความสำคัญของการทำงานมุ่งไปที่เป้าหมายเดียวกัน
- การสร้างแรงจูงใจให้เข้าร่วมกับโครงการฯ โดยสร้างรายได้ที่มากกว่าเดิม
- การไม่ทำลายวิถีชีวิต วัฒนธรรมดั้งเดิม

วันศุกร์ที่ 7 กันยายน 2561

ประเด็นคำถาม – คำตอบพูดคุยแลกเปลี่ยนกับทีมพัฒนาเด็กและเยาวชน

1. สำหรับค่ายเด็กในเมืองมีค่าใช้จ่ายไหมหรือมีงบประมาณสนับสนุน

ตอบ: สำหรับค่ายเด็กเมืองทางครอบครัวของเด็กคนนั้นๆ ต้องจ่ายมาเอง ค่าใช้จ่ายก็จะขึ้นอยู่กับแต่ละโปรแกรมแบ่งออกเป็นค่าย 5 วัน 7 วัน

2. ในปัจจุบันการพัฒนาด้านเด็กและเยาวชนไปถึงขั้นไหนแล้ว

ตอบ: ในความเป็นจริงในส่วนงานนี้เราเพิ่งเริ่มได้ 4 – 5 ปี ส่วนด้านการให้ทุนการศึกษาทางทีมเด็กและเยาวชนได้มีโอกาสดูแลน้องๆ เด็กทุนด้วย และในปี 62 นี้จะเป็นรุ่นแรกที่เราได้ดูแลจะเห็นผล ในส่วนอื่นๆ ที่เราทำกิจกรรมอยู่ก็ยังคงดำเนินการอยู่เรื่อยๆ เมื่อปี 60 นั้นน้องๆ ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับเราก็ได้มีการพัฒนาต่อยอดจนสามารถมาออกร้านขายของได้ที่งานสัปดาห์แห่งดอยตุง และในเรื่องค่ายภูมิคุ้มกันเรื่องยาเสพติดกับเด็กก็ไม่สามารถเห็นผลได้ภายในระยะสั้น เพราะเราทำร่วมกับโรงเรียนต้องให้คุณครูแต่ละโรงเรียนช่วยสังเกตด้วยและติดตามน้องๆ ในระยะยาว

3. กระบวนการคิดในการออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ ค่ายต่าง ๆ ทางมูลนิธิฯ เป็นคนคิดทั้งหมดหรือมีจากข้างนอกมาช่วยด้วย

ตอบ: เรามีที่ปรึกษาที่คอยมา Coaching ให้แต่กระบวนการทั้งหมดมีเจ้าหน้าที่เราเป็นคนดำเนินการทั้งหมด

4. เนื้อหาในการทำกิจกรรมทางดอยตุงเป็นคนคิดเองทั้งหมดเลยหรือเปล่า

ตอบ: เนื้อหาเราคิดเองแต่ยึดตามหลักการของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ เป้าขององค์กร เพราะแต่ละปีก็จะมีเป้าต่างกัน ทีมก็เอาอันนั้นมาออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกันจะได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

5. ตั้งแต่เด็กจนโตมองภาพของโครงการพัฒนาดอยตุงฯ อย่างไร

ตอบ: เป็นโครงการที่ให้โอกาสคน สร้างคน ให้คนมีความรู้การศึกษา

6. ในกลุ่มเด็กมีทั้งกลุ่มที่ได้รับโอกาสกับกลุ่มที่เหลื่อม ระหว่าง 2 กลุ่มนี้มีความแตกต่างกันไหม

ตอบ: ไม่ได้มีความแตกต่างมาก โครงการพัฒนาดอยตุงฯ ให้โอกาสทุกคน คนที่ไม่ได้รับโอกาสไม่ใช่ว่าเขาไม่อยากพัฒนาแต่เขาอาจจะมีภาระหน้าที่ของเขา

7. มีหลักเกณฑ์อะไรในการขอทุนการศึกษาบ้าง

ตอบ: แต่ละรุ่นไม่เหมือนกัน ในรุ่นของน้องสามก็จะต้องเป็นคนในพื้นที่ มีบัตรพด. มีผลการเรียนดี ในปัจจุบันอันแรกเป็นคนในพื้นที่ ที่เพิ่มเข้ามาก็คือ เป็นคนในพื้นที่ที่ทางมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ได้ขยายไป เช่น น่าน การจะมาขอทุนได้ เด็กต้องสอบติดมหาวิทยาลัยนั้นๆ ก่อน เกรดเฉลี่ยของแต่ละมหาวิทยาลัยที่จะมาขอจะไม่เท่ากันเช่น ม.แม่ฟ้าหลวงจะต้องมีเกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 (เกรดของม.6) ขึ้นไปถึงจะมาขอทุนการศึกษาได้ เราทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ไว้ จะต้องมีการจำกัดจำนวนคน จำนวนค่าใช้จ่ายต่างๆ และอีกอย่างที่เราเพิ่มมาคือการให้ทุนการศึกษากับคนที่เรียนสาขาวิชาที่ทางชุมชนหรือทางมูลนิธิฯ ยังขาดแคลนและต้องการให้กลับมาทำงานในพื้นที่ และก่อนที่น้องจะมาขอทุนเราจะมีทำการกระบวนการต่างๆ เพื่อให้น้องแน่ใจว่าสาขาที่เขาเลือกเรียนนั้น เขาชอบจริงๆ ไหม ถ้าเรียนแล้วจะเรียนได้จนสำเร็จการศึกษาไหม เราจะเอาข้อมูลทั้งหมดนี้ให้กับคณะกรรมการในการคัดเลือกด้วย ที่เราทำแบบนี้ไม่ได้หมายความว่าเราจะจับผิดแต่เป็นความหวังดีที่อยากให้น้องได้รับสิ่งที่เป็นประโยชน์กับตัวเขาสูงสุด

8. ในการประชาสัมพันธ์เรื่องทุนการศึกษาได้เข้าไปในโรงเรียนด้วยหรือไม่

ตอบ: มีการประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้านและโรงเรียนด้วยทั้งสองทาง

9. มีเด็กที่เรียนไม่จบไหม

ตอบ: มี ปัญหา มีหลายส่วนแตกต่างกัน จากการได้พูดคุยบางคนก็ยังปรับตัวไม่ได้กับการเรียนในระบบ การศึกษาในมหาวิทยาลัย จึงทำให้ทางที่มีมีการติดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อคัดเด็กและหาแนวทางให้เด็กให้รู้ตัวตนว่าจริง ๆ แล้วตัวเองชอบอะไร ไม่ใช่แค่เรียนเพราะอยากเรียน เพราะแค่ได้ทุน

10. มองภาพในอนาคตเกี่ยวกับชนเผ่าตัวเองอย่างไร

ตอบ: ในปัจจุบันก็มีหลายครอบครัวที่ผลักดันให้ลูก ๆ ตัวเองเข้าไปอยู่ในสังคมเมือง อย่างเช่นเรื่องภาษา เวลาพ่อแม่พูดคุยกับเขาเป็นภาษาชนเผ่าได้ก็รับรู้และเข้าใจ แต่ไม่สามารถโต้ตอบเป็นภาษาของชนเผ่าได้ ถ้าถามว่าหนักใจไหม ก็ไม่ได้หนักใจมากขนาดนั้นมันสามารถปรับให้กลมกลืนกันได้

11. ถ้าในอนาคตโครงการฯ จะไม่มีแล้วคิดว่าสามารถพัฒนาต่อไปได้ไหม

ตอบ: อย่างที่ทราบแล้วว่า โครงการฯ เข้ามาเพื่อช่วยเหลือเขาให้ช่วยเหลือตัวเอง คิดว่าสามารถพัฒนาต่อไปได้เพราะชุมชนก็เริ่มเข้มแข็งแล้ว และโดยการผลักดันคนรุ่นใหม่ด้วย

12. ส่วนของเด็กที่ไม่ได้รับทุนการศึกษาไปทำอะไร

ตอบ: ส่วนที่ไม่ได้รับทุนการศึกษาเขาก็มีกำลังพอที่จะส่งเรียนได้ ครอบครัวมีฐานะอยู่แล้ว ในการให้ทุนการศึกษาก็เป็นอีกหนึ่งตัวเลือกเท่านั้นเอง

ประเด็นคำถาม – คำตอบ ศึกษาฐาน ณ ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ โรงงานแก้วกาแฟ โรงงานเซรามิก โรงงานกระดาษสา และโรงงานทอผ้า

1. การค้าแต่ละครั้งความสูญเสียน้ำหนักต่างกันไหม

ตอบ: ต่างกันยิ่งค้าเข้มน้ำหนักก็สูญเสียมากกว่า

2. เวลาซื้อกาแฟ สามารถตรวจสอบได้ไหมว่าเป็นของเจ้าไหน

ตอบ: ตรวจสอบได้ เพราะเวลาเราสั่งซื้อจะมีการแยกว่าเจ้าไหนเป็น GI และไม่เป็น GI มีรายชื่อติดทุกๆ กระสอบ

3. สุกแดงกับสุกเหลืองแตกต่างกันอย่างไร

ตอบ: สีของผลสุกไม่เหมือนกันเพราะเป็นคนละสายพันธุ์

4. พีเบอร์รี่มีรสชาติแตกต่างจากตัวอื่นไหม

ตอบ: ถ้าคั่วดี ๆ แล้วชิม รสชาติ กลิ่นจะแตกต่างกัน

5. กาแฟคั่วแล้ว 1 กิโลกรัมสามารถชงได้กี่แก้ว
ตอบ: 70 แก้วโดยประมาณ
6. ในการทำเซรามิกขึ้นรูปตามออเดอร์ทหรือมีแบบที่คิดเอง
ตอบ: มีการออกแบบก่อน
7. เครื่องหมุนขึ้นรูปด้วยมือเป็นระบบอัตโนมัติหรือ Manual
ตอบ: มีทั้งสองแบบ
8. การทำเซรามิกมีการเปิดให้นักท่องเที่ยวจากข้างนอกเข้ามาทำหรือยัง
ตอบ: ในปัจจุบันนี้ยังไม่ได้เปิดให้เข้ามา ตอนนี้เป็นเฉพาะคณะศึกษาดูงานเท่านั้น
9. แหล่งวัตถุดิบพวกดินได้มาจากไหน
ตอบ: หลักๆ มาจากจังหวัดลำปาง บวกกับดินในพื้นที่เราเอง
10. เส้นที่ขีดบนตัวโมลด์หมายถึงอะไร
ตอบ: หมายถึงอายุการใช้งานของโมลด์ (ความสามารถในการดูความชื้น)
11. อุณหภูมิในการเผาอยู่ที่เท่าไร
ตอบ: การเผาอบแรกจะอยู่ที่ 800 องศา นาน 9 ชั่วโมง การเผาอบสองจะอยู่ที่ 1,200 องศา นาน 6 ชั่วโมง
12. การรับซื้อเปลือกปอสามมีการประกันราคาไหม
ตอบ: ให้ราคาตามตลาด เพื่อให้ชาวบ้านเรียนรู้เรื่องราคาตลาด
13. ไม้เซกมีอายุการใช้งานกี่ปี และแผ่นซันที่ทำขึ้นใหม่ใช้ได้กี่ปี
ตอบ: ไม้เซกอยู่ที่ประมาณ 6 เดือน ส่วนแผ่นที่ทำขึ้นใหม่จะอยู่ที่ประมาณ 5 ปี
14. หนึ่งคนต้องทำให้ได้กี่แผ่นต่อวัน
ตอบ: 160 แผ่น ต่อคน ต่อวัน
15. กระดาษสาส่วนใหญ่จำหน่ายเป็นแผ่นหรือทำเป็นอย่างอื่น
ตอบ: ส่วนใหญ่แบรนด์ดอยตุงเราไม่ค่อยขายเป็นแผ่นมากนัก แต่จะมีการทำเป็นผลิตภัณฑ์หลากหลาย เพื่อเพิ่มมูลค่า
16. ด้ายที่นำมาทอเอามาจากที่ไหน
ตอบ: มีการรับซื้อเป็นด้ายมา แต่ทางเราย้อมสีต่างๆ เอง มีการคัดคุณภาพในการรับซื้อ
17. อดีตใช้แบบพุ่งมือหรือกระตุก
ตอบ: ในอดีตใช้แบบพุ่งมือ ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นแบบกระตุกทำให้การทอรวดเร็วขึ้น
18. การทอผ้าทำลายในปัจจุบันทำกันกี่ไม้เหยียบ แล้วลายที่ใช้ไม้เหยียบน้อยที่สุดอยู่ที่กี่ไม้เหยียบ
ตอบ: มีตั้งแต่ 4 ไม้เหยียบถึง 10 ไม้เหยียบ ลายที่ใช้ไม้เหยียบน้อยสุดตอนนี้คือ 4 ไม้เหยียบ

แลกเปลี่ยนพูดคุยกับผู้บริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ผู้นำชุมชน และคนรุ่นใหม่ของดอยตุง ที่เกิดจากการสร้างคน (อาสาสมัคร คพต.พ.) ของโครงการพัฒนาดอยตุงฯ

ผู้บริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวงพูดคุยแลกเปลี่ยนบทบาทการทำงานระหว่างอบต.และชุมชนในพื้นที่และการทำงานร่วมกันกับโครงการพัฒนาดอยตุงฯ โดยในปัจจุบันทางอบต.แม่ฟ้าหลวงเน้นการพัฒนาเยาวชนคนรุ่นใหม่ทั้งด้านการศึกษา ซึ่งมีกิจกรรมที่ร่วมกับโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ในการส่งเสริมกิจกรรมนอกห้องเรียน มีการสร้างความตระหนักให้เยาวชนเห็นคุณค่าของประเพณีวัฒนธรรมชนของเผ่าตนเอง และการอยู่ร่วมกับป่า และทางกฟผ.ได้แลกเปลี่ยนกับการเข้าทำงานกับชุมชนและป่า กฎระเบียบต่างๆ ที่มีอยู่ อาจทำให้การดำเนินงานติดขัดอยู่บ้าง

1. เด็กที่ได้รับการส่งเสริมการศึกษาไปแล้ว สัดส่วนของเด็กที่กลับมาทำงานในพื้นที่มีเท่าไร

ตอบ: มีบ้าง และที่ไม่กลับก็มี 50/50 เพราะเด็กมีโอกาสมากขึ้นเขามีทางเลือกที่สามารถไปทำงานเพื่อหาประสบการณ์ข้างนอก แล้วเขาค่อยกลับมาพัฒนาบ้านตัวเองก็ยังไม่สาย

2. ในฐานะที่เป็นหน่วยงานอบต.มีแนวทางวิธีการรักษาอัตลักษณ์ของชนเผ่า ประเพณีวัฒนธรรมของชนเผ่าอย่างไรเพื่อจะสามารถสืบสานต่อไปยังคนรุ่นใหม่

ตอบ: ถ้าอยากให้ประเพณีวัฒนธรรมดำรงอยู่ต่อไปได้ ชาวบ้านชนเผ่าของตัวเองจะต้องลุกขึ้นมาปกป้องดูแล ทางอบต.มีงบประมาณให้ประเพณีละ 20,000 บาทต่อ 1 ชนเผ่า ไม่เหมือนที่อื่นๆ ที่ทุ่มงบให้กับประเพณีใดประเพณีหนึ่งไปหมด ทางเราบอกเสมอว่าประเพณีเป็นของตัวเองไม่ใช่ของอบต.หรือหน่วยงาน เงินไม่สามารถสนับสนุนให้ประเพณีสืบสานได้อย่างยั่งยืน เพราะถ้าวันหนึ่งไม่มีงบสนับสนุน เขาก็จะไม่ทำแล้วใช่ไหม เราต้องทำให้เกิดจิตสำนึกจากข้างใน แต่ก็ต้องยอมรับว่าในปัจจุบันความเจริญเข้ามาบางสิ่งบางอย่างก็ล้มเลือนไป เราก็พยายามที่จะคงไว้ให้ได้มากที่สุด แต่ในช่วงหลังๆ นี้คนรุ่นใหม่ก็เริ่มหันมาใส่เสื้อชนเผ่ามากขึ้นไม่อายุที่จะสวมใส่ หลายหน่วยงานบอกว่าทำไมไม่อนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีเลย เช่นในอดีตคนที่มีลูกแฝดถือเป็นสิ่งไม่ดีสำหรับชนเผ่าอาข่าจะต้องฆ่าเด็กทิ้ง นี่เป็นประเพณีดั้งเดิม ถ้าในปัจจุบันให้คนอาข่ายังอนุรักษ์และสืบสานประเพณีนี้มันก็ได้เพราะมันผิดกฎหมายไทยเพราะตอนนี้เราอยู่ภายใต้กฎหมายไทย ในอดีตสำหรับกฎหมายอาชามันไม่ผิดมันไม่ใช่สิ่งที่น่าตกใจสังคมยอมรับได้ ในวัฒนธรรมใดวัฒนธรรมหนึ่งถ้าคนส่วนใหญ่ยอมรับได้มันก็เป็นสิ่งที่ถูกต้องแต่ในอีกสังคมที่มีกรอบระเบียบที่แตกต่างมันก็เป็นสิ่งที่ผิด ทุกวันนี้ชนเผ่าต่างๆ ก็พยายามปรับตัวให้เข้ากับสิ่งที่สังคมส่วนใหญ่รับได้แต่ก็ไม่ได้ทิ้งประเพณีที่สำคัญๆ ไป

ประเด็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประจำวัน ที่ 17 กันยายน 2561

1. แต่ละโครงการฯ ส่วนมากมีที่มาที่ไปอย่างไร เช่น โรงงานเซรามิกและอื่น ๆ

ตอบ: จุดเริ่มต้นของศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือคือ การสร้างรายได้สร้างอาชีพ ในเมื่อผู้ชายมีรายได้จากการปลูกป่าแล้ว ผู้หญิงจะทำอะไรและเห็นว่าชนเผ่ามีภูมิปัญญาของตนเองอยู่เช่น คนอาข่าเก่งด้านการปักลาย ไทยลัวะเก่งด้านการทอผ้า และเราเอาเรื่องความต้องการของตลาดเพื่อมาพัฒนาศักยภาพและพัฒนาให้ตรงตามความต้องการของตลาดจากภูมิปัญญาที่เขามีอยู่

โรงงานกระดาษสา ช่วงเวลาที่เรปลูกป่าเราได้มีการปลูกต้นปอสาเข้าไปด้วย ทำให้ชาวบ้านได้เรียนรู้ว่าเราไม่จำเป็นต้องตัดต้นไม้ทั้งต้น เพียงแค่ตัดกิ่งก็สามารถมีรายได้ เป็นการต่อยอดจากสิ่งที่เรามีอยู่ โรงงานเซรามิกเกิดจากการเรามองเห็นโอกาส เนื่องจากตอนถนนที่เราตัดถนนทำให้เกิดปัญหาดินสไลด์ทำให้เรามีการนำเอาหญ้าแฝกมาปลูกเพราะหญ้าแฝกเป็นพืชที่มีรากยาวและช่วยยึดหน้าดินได้ดี และการที่จะทำหญ้าแฝกให้รากลึกก็ต้องตัดใบทิ้ง สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ รัชกาลที่ 10 ไม่อยากให้มันเสียเปล่าจึงให้นำมาทอเป็นที่รองแก้วรองจาน และเอาใบที่ตัดทิ้งมาผสมกับดินและปั้นเป็นกระถางดินดิบเพื่อใช้เพาะกล้าหญ้าแฝกต่อ พออายุกล้าหญ้าแฝกได้เวลาลงปลูกในดินก็เอาลงไปทั้งกระถางกระถางก็กลับกลายเป็นดินย่อยสลายไป และช่วยลดการใช้ถุงดำในการเพาะกล้า ช่วงที่ทำกระถางดินก็เห็นว่าคนส่วนใหญ่ที่มาทำเป็นวิทยุหนุ่มสาว จึงเกิดการพัฒนาเป็นโรงงานเซรามิกในเวลาต่อมาเพื่อคนหนุ่มสาวเหล่านั้นจะได้ไม่ต้องไปทำงานไกลบ้านและสามารถทำงานเลี้ยงดูครอบครัวได้ โรงงานแก้วกาแฟ เราส่งเสริมเรื่องการปลูกกาแฟให้ชาวบ้านแต่ถ้าไม่มีตลาดให้ชาวบ้านมันก็ไม่มีประโยชน์จึงเกิดโรงงานแก้วกาแฟขึ้นมาเพื่อรับซื้อผลสดและเพื่อแปรรูป แบบครบวงจร ชาวบ้านก็มีงานเพราะการจะเป็นกาแฟ 1 แก้วมีหลายขั้นตอนทำให้แต่ละขั้นตอนเกิดการจ้างงาน และอีกทางหนึ่งชาวบ้านก็ได้เรียนรู้และสามารถนำไปทำเป็นของตัวเองได้ ในปัจจุบันหลายหมู่บ้านก็สามารถทำแบรนด์กาแฟออกมาแบบครบวงจรได้แล้ว

2. สำหรับพนักงานมีสวัสดิการอะไรบ้าง

ตอบ: เรามีประกันสังคมให้ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และการตรวจสอบสุขภาพประจำปี

3. IKEA เขามองเห็นสินค้าของดอยตุงด้านไหนถึงสั่งซื้อกับทางดอยตุง

ตอบ: ตอนแรกที่เขามาเขามาด้วยโปรเจกต์อื่น แต่ที่เรายอมรับเขาเพราะเขาไม่ได้มาเพื่อซื้อสินค้าเราอย่างเดียว เขามาเพื่อที่จะมาพัฒนาคนร่วมกับเรา เขามาด้วยมาตรฐาน IWAY มาทำให้รู้ว่าการมีมาตรฐานจนเป็นที่ยอมรับระดับโลกเป็นอย่างไร เขาให้เราส่งดีไซน์เนอร์ของเราไปที่สวีเดนเพื่อให้รู้ว่าเทรนด์ของโลกเป็นอย่างไร เขาไม่ได้แค่สั่งของแล้วกลับไปแต่เขาจะลงมาดูมาตรวจทุกเดือน การเป็นพาร์ทเนอร์ของเราไม่ได้เป็นเพียงการสั่งซื้อสินค้าแต่มีเรื่องคนเรื่องการพัฒนาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

4. ในเรื่องของตลาดใครเป็นคนหาให้

ตอบ: ถ้าในส่วนของแบรนด์ดอยตุงเรามีทีมการตลาดของเรา ในการหาตลาดหรือลูกค้าเองก็ตาม และเราก็มีการทำงานร่วมกับดีไซน์เนอร์ที่มีชื่อเสียงของประเทศไทย ดารานักแสดง โดยออกแบบเป็นคอลเลกชันพิเศษในแต่ละปีโดยใช้ชื่อว่า DoiTung And Friends เราไม่สามารถทำเองคนเดียวได้เราต้องทำงานร่วมกับหลายๆ ฝ่าย

5. ทางโครงการพัฒนาดอยตุงฯ มีการทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยบ้างไหมในการคิดค้นวิจัย

ตอบ: มีบ้าง เช่นการทำถ่านแมคคาเดเมียเราก็ร่วมทำกับมหาวิทยาลัยมหิดลก่อน เรื่องพลังงานทดแทนก็ทำร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นต้น

6. ดีไซน์เนอร์ที่มาเรามีค่าตอบแทนให้เขาไหม

ตอบ: ไม่มีค่าตัวให้ กระบวนการการทำงานร่วมกับเราเขาต้องเข้าใจเรา แรกๆ ก็ชวนเขามาดูงาน พาเข้าไปในชุมชนไปดูวิถีชีวิตเพื่อให้เข้าใจบริบทพื้นที่ของเรา แต่เรื่องค่าเดินทางค่าที่พักทางโครงการเป็นคนรับผิดชอบ

7. เวลาออกแบบสินค้าใหม่ การจะร่วมทำงานกับหน่วยอื่น ๆ ใครเป็นผู้มีอำนาจตัดสินใจต้องเป็น CEO หรือผู้จัดการฝ่ายก็สามารถทำได้เลย

ตอบ: โดยปกติแล้ว CEO ของเราลงไปดูทุกฝ่ายอยู่แล้ว พี่ตุ๊กเป็นคนเข้าถึงง่ายพูดคุยน่ายและเป็นคนตัดสินใจเร็ว หลายๆ เรื่องก็ต้องเป็นพี่ตุ๊กตัดสินใจเพราะเกี่ยวกับภาพลักษณ์องค์กร ในแต่ละปีก็มีนโยบายมาเลยว่าจะไปในทิศทางไหนแล้วก็ดำเนินการต่อไป

8. ขั้นตอนในการสมัครงานต้องสอบเข้ามาไหม หรือมีหลักเกณฑ์อย่างไร

ตอบ: เราเปิดรับสมัครแบบปกติ เปิดเป็นตำแหน่งนั้นๆ ตามคุณสมบัติของตำแหน่งที่เปิดรับ เช่นจบตรงสาขาแล้วก็สอบสัมภาษณ์

9. ถ้าในอนาคตชาวบ้านสามารถทำแบรนด์ได้เองแล้ว จะมองว่าเขาจะเป็นคู่แข่งของดอยตุงไหม

ตอบ: เราอยากให้ชาวบ้านลุกขึ้นมาทำได้ด้วยตัวเอง เราไม่ได้มองว่าเขาเป็นคู่แข่งเพราะถ้าเขาสามารถทำได้แปลว่า เราประสบความสำเร็จในการที่เขาสามารถยืนได้ด้วยลำแข้งตัวเอง เช่นช่วงงานลีลันแห่งดอยตุงจะเห็นว่ามีย่านกาแฟ 3 – 4 ร้านมาออกงาน ซึ่งเป็นแบรนด์ของชาวบ้านเอง

10. ถ้าในอนาคตตัวโครงการพัฒนาดอยตุงฯ ต้องออกไปจริง ๆ คิดว่าตัวชาวบ้านจะอยู่ได้ไหม

ตอบ: คิดว่าดำเนินต่อไปได้ เพียงแค่ช่วงแรกอาจจะไม่สมูทเท่าไร ก็ต้องใช้เวลาในการปรับไปเรื่อยๆ และในปัจจุบันคนที่ทำงานในโครงการฯ ส่วนใหญ่ก็เป็นคนในพื้นที่เกือบทุกแผนก มีคนในพื้นที่มาทำงานแล้ว ถ้าพูดถึงตัวชาวบ้านก็มีหลายหมู่บ้านเขาก็พัฒนาตนเองทำแบรนด์ หาตลาดทำอาชีพอื่นๆ ชาวบ้านไม่ได้นั่งรอให้โครงการฯ ออกไปแล้วค่อยมาเริ่มพัฒนาตนเองหรือต่อยอดสิ่งที่มี เขาก็มีความคิดที่จะทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง

11. แล้วถ้าโครงการฯ ถอนออกไปสิทธิในการใช้ที่ดินของชาวบ้านจะเป็นอย่างไร

ตอบ: ทางเรามีแผนเปลี่ยนผ่านอยู่แล้ว ทางเราก็คิดถึงเรื่องนี้และกำลังวางแผนในอนาคตอยู่

12. เห็นว่ามีการขยายผลของดอยตุงโมเดลไปน่านหรือแม้แต่ต่างประเทศแล้ว ได้มีการถอดบทเรียนเรื่องนี้บ้างไหมว่ามันสามารถนำไปปรับใช้แล้วเห็นภาพว่าจะสำเร็จผลไหม

ตอบ: เรามีการถอดบทเรียนทำเป็น CASE STUDY จริงๆ ต้องบอกว่าแต่ละที่ที่เราทำเราเน้นเรื่องความเข้าใจ ข้อมูลจริง ตัวต่อในพื้นที่ และการแก้ไขปัญหาในการพัฒนา เราไม่มีอะไรที่สำเร็จรูป มีแค่แนวทาง มีหลักการการปฏิบัติ แล้วจะนำเอาไปปรับใช้อย่างไรขึ้นอยู่กับวิธีการ

13. ตัวต่อในพื้นที่ที่มีการคัดเลือกอย่างไร

ตอบ: เราให้ชุมชนนั้นๆ เลือกมาให้เรา เราจะไม่ไปเลือกด้วยตัวเอง ถ้าชาวบ้านเลือกคนไหนมาหมายความว่าคนนั้นจะเป็นตัวแทนของหมู่บ้าน และเอาเขาเข้ามาฝึกอบรมกับเราอย่างน้อยสองเดือนมาอยู่ด้วยกันทำงานด้วยกัน คนอื่นทำอะไรก็ต้องทำทุกอย่าง

14. ในระยะเวลาอบรมมีเบี้ยเลี้ยงให้ไหม

ตอบ: ไม่มีเบี้ยเลี้ยงให้ส่วนค่าใช้จ่ายอื่นๆ ทางเราดูแลให้

จะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาไปปรับใช้ได้อย่างไร

- แนวคิดการปลูกป่าเพราะทำงานด้านนี้โดยตรง ได้รับแรงบันดาลใจมากในเรื่องนี้จากการพูดคุยกับอบต. ที่ว่าจะทำอะไร อย่าคิดว่าตัวเองจะได้อะไรแต่ให้คิดว่าเราจะสามารถทำอะไรให้กับส่วนร่วมได้บ้าง
- การทำงานแบบมีขั้นตอน มีแบบแผนค่อยๆ ทำไม่เร่งรัด
- มุมมองในการทำงานที่มีเป้าหมายร่วมกัน
- แนวคิดการทำงานการเข้าใจชาวบ้าน และเข้าถึงชุมชนอย่างแท้จริง
- การทำงานที่ยึดข้อมูลจริงในการทำงาน
- การยึดคนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา และองค์ความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในพื้นที่เพราะแต่ละพื้นที่ก็แตกต่างกัน
- การทำงานด้วยความจริงใจสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน คุยกันแบบพี่น้องเพื่อที่จะสามารถเข้าถึงปัญหาของเขาได้จริงๆ และสร้างความไว้วางใจกัน
- การทำงานที่ไม่ใช่การอุปถัมภ์ ไม่ได้ให้อย่างเดียวแต่ชาวบ้านต้องลุกขึ้นมาทำด้วยตัวเอง
- การทำค่ายเยาวชนที่เป็นงานโดยตรงที่ทำอยู่ จะต้องไปปรับรูปแบบแนวคิดและคติดิจิทัลใหม่ๆ ให้น่าสนใจและทำให้เนื้อหาสนุกๆ นั้นทำให้ง่ายและสนุก เพื่อให้เด็กเข้าใจได้
- เอาไปปรับใช้กับโครงการใหม่ๆ โดยมีนโยบายที่ชัดเจน เกิดจากความต้องการของชาวบ้านจริงๆ

- การมาปรับทัศนคติของคนในองค์กรเพราะก่อนที่จะลงไปทำกับชุมชนคนในกฟผ. ต้องทำความเข้าใจกันเองก่อน ถ้ายังมีความคิดที่ขัดแย้งกันไม่มีเป้าหมายร่วมกันการจะไปพัฒนาชุมชนก็ไม่เกิดผล อยากให้คนกฟผ. มีวิสัยทัศน์ วิธีการทำงาน ความเสียสละ ความอดทนแบบคนมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ

Next steps

1. ผู้ว่ากฟผ. คนปัจจุบันและทีมงานจะขอเข้าศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาตอยตุงฯ รอยื่นยืนยันวันเวลาอีกครั้ง
2. หลังจากศึกษาดูงานเสร็จแล้วทางผู้บริหารกฟผ. จะขอเข้าพบผู้บริหารของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ เพื่อหารือความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่อไปในอนาคต
3. ทางกฟผ. มีความประสงค์จะส่งคนมาศึกษาดูงานโครงการพัฒนาตอยตุงฯ อีกหลาย ๆ รุ่นในอนาคต
4. อยากให้พาลงไปพูดคุยกับทีมภาคสนาม คนทำงานในพื้นที่จริง

รายงานผลการประเมิน

คณะผู้บริหาร กฟผ. และทีมปฏิบัติการดำเนินงานพัฒนาชุมชน รุ่นที่ 1

วันที่มาศึกษาดูงาน : วันที่ 6 - 8 เดือน กันยายน พ.ศ. 2561

พื้นที่ดูงาน : โครงการพัฒนาตอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1.จำนวนผู้เข้าร่วมศึกษาดูงานทั้งหมด 17 คน ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 8 คน คิดเป็นร้อยละ 47.06

2.ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากผลการประเมินพบว่า เป็นเพศชาย 5 คน (ร้อยละ 62.50) และเพศหญิง 3 คน (ร้อยละ 37.50) ส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 50 และผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ไม่เคยมาเข้าร่วมศึกษาดูงานที่โครงการพัฒนาตอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

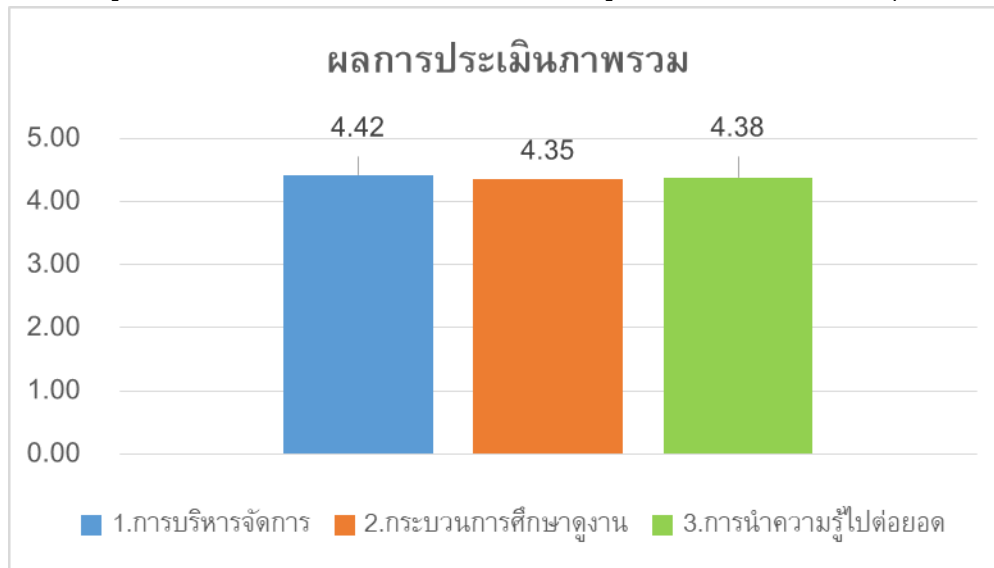
3.ผลการประเมินจากคณะดูงานในด้านต่าง ๆ

ผลการประเมินคณะดูงานในด้านต่าง ๆ ได้มาจากการให้ผู้เข้าร่วมศึกษาดูงานแสดงความคิดเห็นผ่านแบบประเมินในหัวข้อต่าง ๆ ซึ่งกำหนดระดับความคิดเห็นดังนี้ 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

คณะผู้บริหาร กฟผ. และทีมปฏิบัติการดำเนินงานพัฒนาชุมชน รุ่นที่ 1 เข้ามาศึกษาดูงาน ณ โครงการพัฒนาตอยตุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ วันที่ 6 - 8 เดือน กันยายน พ.ศ. 2561 โดยรับฟังการบรรยายและศึกษาดูงานฐานการเรียนรู้ภายในโครงการฯ ซึ่งมีผลการประเมิน ดังนี้

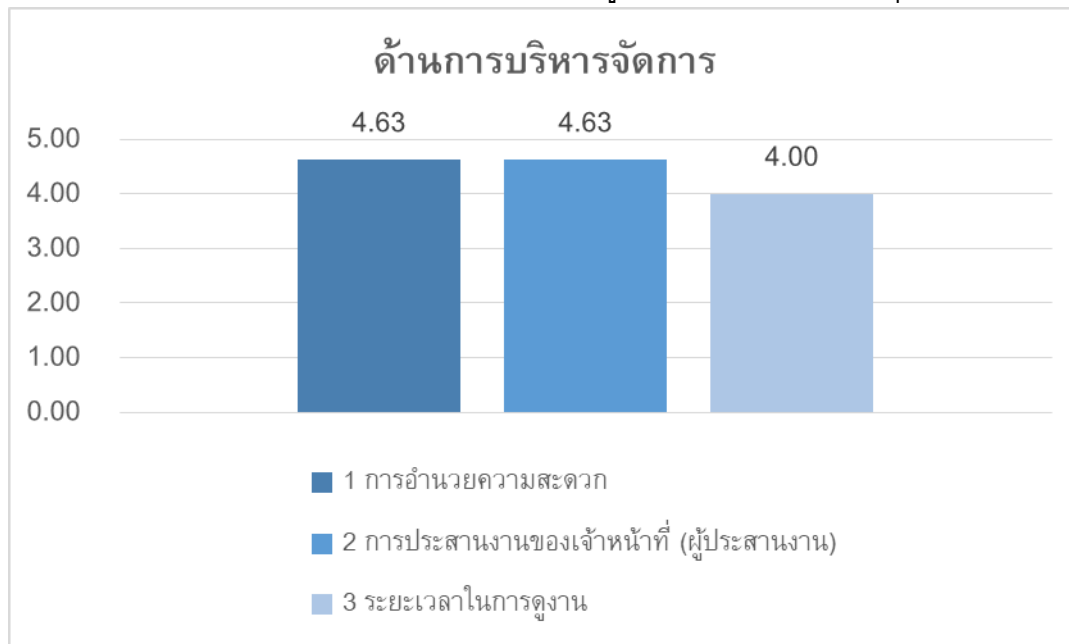
3.1 การประเมินผลภาพรวมเฉพาะด้าน 3 ด้าน คือ การบริหารจัดการ กระบวนการศึกษาดูงาน และการนำความรู้ไปต่อยอด พบว่า ด้านกระบวนการศึกษาดูงาน มีค่าคะแนนน้อยที่สุด คือ 4.35

3.2 ผลการประเมินแยกตามประเด็น

(1) ด้านการบริหารจัดการ

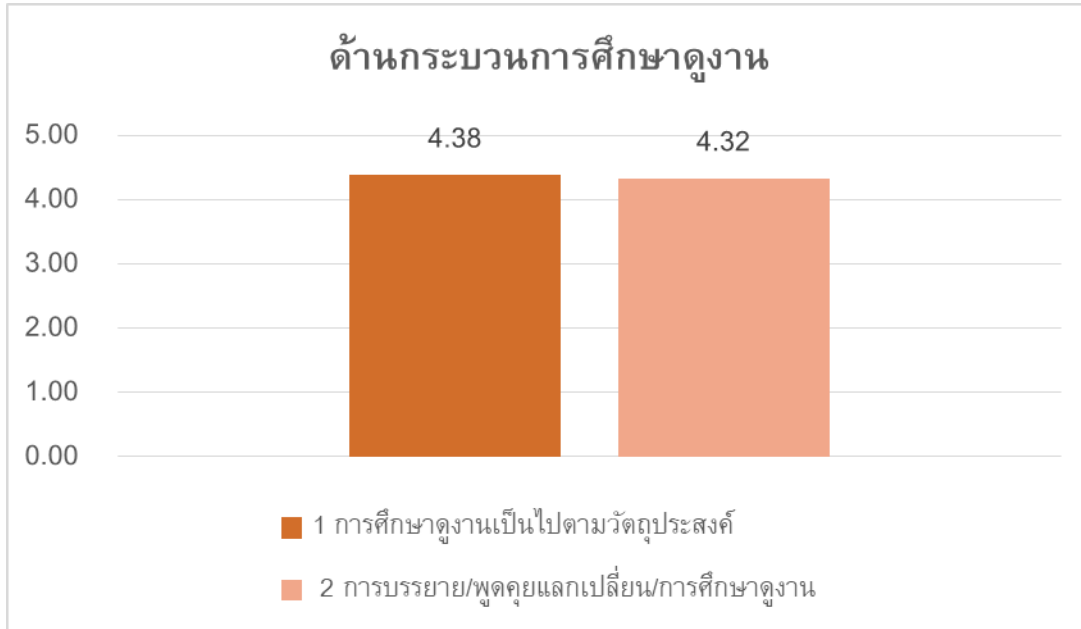
ด้านการบริหารจัดการพบว่า เรื่อง ระยะเวลาในการดูงาน มีค่าคะแนนน้อยที่สุดคือ 4.00

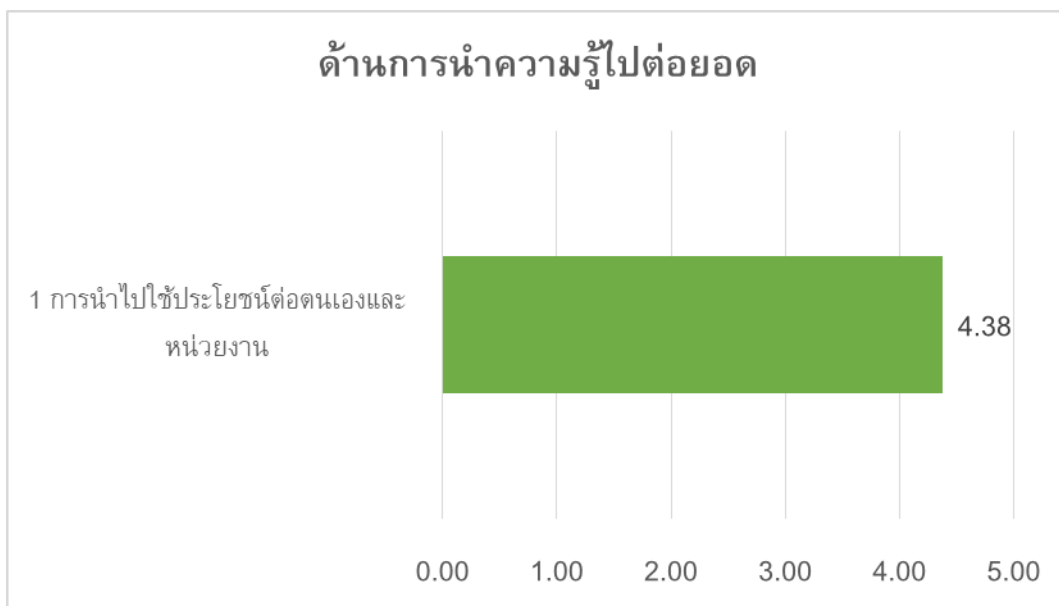
(2) ด้านกระบวนการศึกษาดูงาน

ด้านกระบวนการศึกษาดูงานพบว่า เรื่อง การบรรยาย/พูดคุยแลกเปลี่ยน/การศึกษาดูงาน มีค่าคะแนนน้อยที่สุดอยู่ที่ 4.32

(3) ด้านการนำความรู้ไปต่อยอด

ด้านการนำความรู้ไปต่อยอดพบว่า เรื่อง ประเด็นการนำไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงาน มีค่าคะแนน คือ 4.38

การศึกษาดูงานในครั้งนี้ได้รับแรงบันดาลใจหรือประเด็นจากการศึกษาดูงานเรื่องใดบ้างที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานของท่าน

- การปลูกคนเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด ทุกสิ่งทุกอย่างถ้าเราไม่สามารถบริหารจัดการเรื่องคนได้ทุกอย่างจบเลย โครงการพัฒนาโดยดูฯ สามารถสร้างแรงบันดาลใจให้กับคนในชุมชนได้รอบด้านในทุกๆ เรื่องทำให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนจึงทำให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนสามารถยืนด้วยขาของตัวเองได้
- การมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่เกิดขึ้นระหว่างหน่วยงานของรัฐและชุมชนในพื้นที่
- ได้แรงบันดาลใจในการทำงานพัฒนาคนว่าต้องอดทนและใช้เวลา
- การทำงานที่ทำอยู่ทุกวันนี้ ต้องไปทบทวนกระบวนการ ความเหมาะสม และผลลัพธ์ที่ต้องการ
- การสร้างโอกาสและสร้างรายได้ในชุมชน
- การปลูกป่า
- นำไปประยุกต์ใช้กับทุกโครงการของ กฟผ.

การศึกษาดูงานครั้งนี้เป็นไปตามความคาดหวังหรือไม่ เพราะเหตุใด

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดตอบว่า การศึกษาดูงานครั้งนี้เป็นไปตามความคาดหวัง ในระดับดีและดีมาก เพราะ

- เข้าใจหลักการพัฒนาชุมชน และหลักการทำงานร่วมกับชุมชน การสร้างอาชีพ มองเรื่องชุมชนต้องอยู่ดีมีสุข ก่อนที่จะดำเนินโครงการใดๆ
- ได้รับความรู้และเห็นตัวอย่างจากโครงการที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาชุมชน
- ได้รับความรู้และแรงจูงใจในการแก้ปัญหา
- ความรู้ที่ได้ นำมาปรับใช้ได้จริง เปิดโลกทัศน์ ในหลายๆมุม
- ทราบถึงกระบวนการทำงานและการบริหารอย่างเป็นระบบครบวงจรทำให้ชุมชนมีความยั่งยืน
- ได้เรียนรู้อะไรที่คิดว่าเรารู้แล้ว แต่ความจริงเรายังรู้ไม่หมดและได้เข้าใจมากยิ่งขึ้น ได้เรียนรู้จากพี่ๆ ที่มีประสบการณ์จริง
- การที่จะทำให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ต้องใช้ความอดทน พุ่มเทร่างกาย ใจ จนสามารถพัฒนาให้ชุมชนและชาวบ้านสามารถอยู่รอดได้

3.3 ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นอื่น ๆ

(1) สิ่งที่ยอยากให้มีการเพิ่มเติม

- อยากให้เพิ่มเติมระยะเวลาในการศึกษาดูงาน
- อยากทราบการบริหารในภาพรวม การดูแลการตลาด และประชาสัมพันธ์
- อยากลงในพื้นที่จริงมากกว่านี้ และอยากเข้าไปดูถึงแหล่งชุมชนความเป็นอยู่ว่ามีสภาพความเป็นอยู่อย่างไรบ้าง

(2) ข้อเสนอแนะอื่นๆ

- พี่ๆ น่ารักมากค่ะ ให้ความรู้ได้ดีมาก เป็นกำลังใจให้ทำงานพัฒนาต่อไปนะคะ
- ได้ประโยชน์และได้ประสบการณ์เยอะมากครับ

5. ภาคผนวก

คณะร่วมพูดคุยกับผู้อาวุโสบน
ดอยตุงถึงเรื่องราวชีวิตในอดีต
และความเปลี่ยนแปลงจาก
อดีตจนถึงปัจจุบัน และรับฟัง
การบรรยายศูนย์ข้อมูล
โครงการพัฒนาดอยตุงฯ

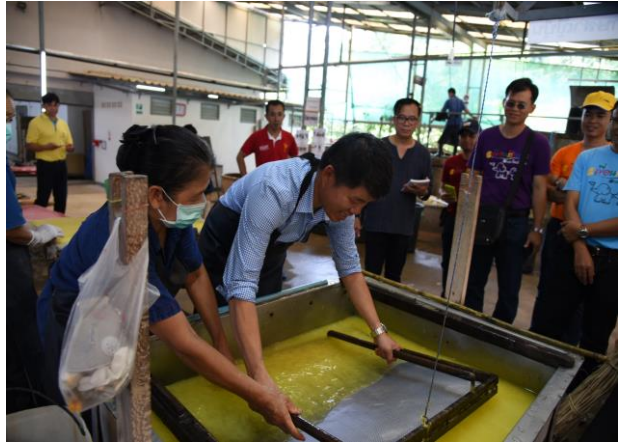

ศึกษาดูงานแปลงปลูกป่าเศรษฐกิจ แมคคาเดเมีย กาแฟอาราบิก้าดอยตุง และโรงงานแปรรูปแมคคาเดเมีย

พูดคุยแลกเปลี่ยนกับทีมพัฒนาเด็กและเยาวชนและอดีตเด็กนักเรียนทุนการศึกษามูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ

ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ผลิตและจำหน่ายงานมือ โรงงานแก้วกาแฟ โรงงานเซรามิก โรงงานกระดาษสา โรงงานทอผ้า

แลกเปลี่ยนพูดคุยกับผู้บริหารส่วนตำบลแม่ฟ้าหลวง ผู้นำชุมชน และคนรุ่นใหม่ของดอยตุง ที่เกิดจากการสร้างคน

(อาสาสมัคร คพต.พ.) ของโครงการพัฒนาดอยตุงฯ